

“Si ERC vol conservar l’espai electoral, hauria de sortir del govern”

Jacint Ros Hombravella (Barcelona, 1934) és catedràtic d’economia de la UB i de la UAB. Publica ‘Més val sols... La viabilitat econòmica de la independència de Catalunya’ (Dèria editors, 2009), en què sosté amb xifres per què a l’economia catalana li anirien millor les coses sense la “sagnia” de l’estat espanyol. El pròleg del llibre va a càrrec de Josep-Lluís Carod-Rovira, i la presentació, el dia 21 d’abril, comptarà amb l’ex-president d’ERC Heribert Barrera.

El 1999 vàreu començar a estudiar la viabilitat econòmica de la independència de Catalunya. Per què heu esperat deu anys a plasmar sobre el paper la vostra tesi?

—El llibre és la crònica d'un decebut després de veure que el resultat de molts anys d'haver jugat la carta del reformisme i de les relacions amb Espanya és nul. Amb el temps he radicalitzat la meua posició, i ara ja sé que no ens en sortirem pel camí del diàleg tal com s'hi posa Espanya, ni amb la negociació del finançament ni amb molts altres aspectes clau per al país. L'economia catalana troba més dificultats per a respirar per culpa dels lligams amb Espanya. No tan sols se'n sortiria tota sola, sinó que, a més, faria un salt qualitatiu.

—Teniu arguments i xifres per a demostrar que la independència de Catalunya és, si més no, viable des del punt de vista econòmic, doncs?

—Efectivament. Essent un estat dins la UE i mantenint les relacions econòmiques amb tots els estats, com passa ara. Probablement es produirien alguns costos d'ajustament, perquè hi hauria una reacció espanyola de boicot als nostres productes que ens obligaria a potenciar encara més les exportacions a uns altres països. Però demà mateix ens en sortiríem sense ells. Per part de Catalunya, amb l'estat espanyol es mantindrien les relacions comercials privades com amb qualsevol altre país de la UE, perquè les relacions comercials són més fortes que no pas les fronteres.

—**Sigui com sigui, Catalunya és un mercat molt interessant per a l'estat espanyol. Més tard o més aviat, haurien d'abandonar el boicot.**

—Sí, és clar. Ara ens compren perquè els convé, atesos els nostres preus i els costos de transport. Ens necessiten.

—**Què fa forta l'economia catalana?**

—Malgrat tots els entrebancs que hi posa Espanya, ha sabut furnir una estructura prou sòlida, comparable amb uns altres espais europeus avançats. Som per sobre de la mitjana europea de renda disponible per habitant, tenim un sector industrial diversificat reforçat pel sector agroalimentari, la química, la cosmètica, la farmàcia, la metal·lúrgia, la maquinària i les indústries gràfiques i les edicions, que signifiquen més de la meitat del nostre producte industrial i tenen un comportament molt sòlid. Tenim un sector serveis molt desplegat que abasta el 60% del nostre PIB i un sector primari que manté una certa evolució positiva. D'una altra banda, la dependència de la política econòmica espanyola, que en molts períodes ens ha anat molt malament, la trencaríem.

—**Catalunya arrossega un 10% de déficit fiscal. Quins costos hauria d'assumir si fos un estat?**

—Jo he calculat que un 2% del nostre PIB. Per tant, hi ha una diferència d'un 8% que ara perdem pel fet de pertànyer a Espanya. L'espòli fiscal és una càrrega molt feixuga, un llast sistemàtic sobre la nostra economia. El 10% és exactament la meitat de tota la capitalització de l'economia catalana.

—**Catalunya en traurà cap profit, de la negociació del finançament autonòmic?**

—Res. Les estimacions més recents sobre l'espòli fiscal de Catalunya se situen en uns 19.000 milions d'euros, i ara discuteixen si ens en donen 1.200 o 1.300, per bé que l'Estatut aprovat pel Parlament del 30 de setembre del 2005 deia clarament que un dels objectius del nostre sistema de finançament era reduir el déficit fiscal fins als nivells d'intensitat d'uns altres espais europeus, que se situa a l'entorn del 3%-4%.

—**Potser es farà alguna concessió per blindar un acord, si més no, amb el PSC.**

—Aquesta negociació pot acabar amb una certa compensació per a costos de presons i sanitat al marge de la xifra que surti del Consell de Política Fiscal i Financera, dominat per una majoria de regions receptores a les quals ja els va bé aquest sistema.

—**Què n'espereu, del PSC, en aquesta negociació?**

—Jo crec que poden arribar a una xifra que al PSC li serveixi per dir que, tenint en compte el període de crisi, és satisfactòria.

—**I d'ICV?**

—Empassar-s'ho tot.

—**ERC té el paper més complicat...**

—La reacció d'ERC, que està amenaçada per la proposta de referèndum intern per votar el sistema de finançament, és una pura incògnita. Conec una mica l'entramat d'ERC i us asseguro que no sé què pensen fer.

—**Sou íntim amic de Josep-Lluís Carod-Rovira, que us ha escrit el pròleg del llibre, i sempre heu estat vinculat a ERC. Segons el vostre parer, què haurien de fer els republicans?**

—És difícil de donar aquest consell. Només els diria una cosa: si volen defensar el seu espai electoral futur, haurien de sortir del govern, perquè, si no, en pagaran costos electorals molt elevats.

—**CiU ho té més fàcil, ha de dir que no.**

—Dirà que és insuficient, que han fet un mal pacte.

—**Si Catalunya fracassa amb el finançament, podria intentar més endavant la via del concert econòmic?**

—Una alternativa a la independència, menys brusca, seria la confederació. El

concert econòmic és una peça fiscal amb què es plasmaria molt bé una confederació, de manera que l'estat espanyol estigués d'acord a signar un nou contracte polític i econòmic amb Catalunya. Euskadi aguanta bé la crisi gràcies al concert econòmic. Jo estaria molt content de tenir-lo, però mai no ens el donaran perquè fa massa mal d'ulls a Espanya. Per tant, és una pèrdua de temps dedicar esforços en aquesta línia.

—**Alguns barons del PSOE i dirigents del PP han criticat el concert econòmic basc, i fins i tot han demanat que Euskadi i Navarra siguin obligades a incorporar-se al règim co-**

mú. Ara que a Euskadi hi governarà el PSE amb el suport dels populars, creieu que es pot replantejar aquesta qüestió?

—De cap manera, ni el PP basc ni el PSE no pensen renunciar-hi. Són totalment conscients de l'avantatge que implica, i ni el nacionalisme espanyol més dur que puguin defensar no el barrejaran mai amb la qüestió econòmica.

—**Dèieu que el vostre llibre és fruit de la decepció i del cansament de les relacions amb Espanya. Quan podria iniciar-se un procés d'independència a Catalunya?**

—Jo només crec en un procés democràtic. Segons alguns instituts d'opinió, el 37% dels catalans tindrien voluntat d'independència. I precisament l'argument del sobiranisme pragmàtic arrossegaria moltes voluntats, també d'empresaris tradicionalment allunyats de la qüestió nacional i de gent immigrada que veuria en el seu benestar un motiu per a la separació. El nostre teixit empresarial de petita i mitjana empresa cada vegada veu més el mercat exterior com a salvació davant d'un comerç interior espanyol molt migrat. A parer meu, ara ja podríem fixar una posició més radical, que hauria de culminar en un termini de cinc anys amb la independència, el 2014.

—**Creieu que hi ha prou suport polític, a Catalunya, per a emprendre un procés com aquest?**

—ERC encara és molt sobiranista, una part d'ICV i una part de CiU també seguirien. Ja és prou, oi? El PSC està molt afeixugat per les relacions amb el PSOE, si bé hi ha una petita facció que podria tenir-hi simpaties.

—**Quins frens troba l'economia catalana en la seva dependència de la política econòmica espanyola?**

—Ens incapacita per dur a terme polítiques d'infraestructures i gestionar els nostres recursos. Sense un bon model de finançament no hi ha noves polítiques socials a fer, i això afecta tothom, amb independència de la ideologia de cadascú. Un estat català trencaria amb la dependència de la política econòmica dels governs de Madrid en l'àmbit laboral, industrial, fiscal o d'immigració, i les polítiques es podrien adaptar a les variants catalanes, que ara no es tenen en compte i ens acaben perjudicant en tot.

—**Cal més optimisme, a Catalunya?**

—Cal més autoestima, sobretot als qui des del país mostren un cert autoodi i baixa autoestima. És un país que pot anar endavant, i en sortiríem molt millor que amb la geopolítica actual. Ara bé, no som pas passerells, i sabem que la geopolítica és molt més complicada que no pas els arguments econòmics que ofereixo en aquest llibre.

Gemma Aguilera

Breus

La Intersindical-CSC presenta un ERO a Foment del Treball

En un acte simbòlic, com a denúncia perquè les organitzacions empresarials "han radicalitzat les seves posicions arran de la crisi perquè aquesta crisi la paguin les classes treballadores", la Intersindical-CSC ha presentat un ERO dirigit als empresaris de la patronal Foment del Treball. El sindicat acusa l'organització empresarial d'haver estat una de les principals causants de la crisi econòmica a Catalunya, "per haver fet avançar l'economia catalana d'acord amb un model inviable, especulatiu i sustentat en el benefici immediat i individual", i per "haver apostat

Representants del sindicat van lliurar un ERO simbòlic als empresaris de la patronal.

per unes relacions laborals basades en la precarietat laboral i la inseguretat". Aquesta acció es va emmarcar en una jornada de lluita global convocada per la Federació Sindical Mundial, que va tenir lloc el dia 1 d'abril.

Logitren, primera empresa de transport per ferrocarril

Només el 3% de les mercaderies es traslladen per ferrocarril, quan a la UE el percentatge és del 17%. Del negoci que pot sorgir amb l'increment del transport per tren se'n vol aprofitar Logitren, la primera empresa valenciana especialitzada a traslladar mercaderies per via ferroviària. La firma, que es va presentar en societat la setmana passada, és encapçalada per l'ex-president de la patronal de l'obra pública, Juan Cámara, i compta amb la participació d'ACS i Ferrocarrils de la Generalitat. A tot l'estat espanyol, hi ha dotze operadores ferroviàries de mercaderies.